

پرونده «پی ام دی» ایران در آژانس بسته شد

شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی در نشست روز سه شنبه با تصویب قطعنامه پیشنهادی کشورهای ۵+۱، به اجماع، رای به بستن پرونده ای داد که بیش از یک دهه عامل فشار، تهدید و تحریم علیه ایران بود.

« »
:

شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی در نشست روز سه شنبه با تصویب قطعنامه پیشنهادی کشورهای ۵+۱، به اجماع، رای به بستن پرونده ای داد که بیش از یک دهه عامل فشار، تهدید و تحریم علیه ایران بود.

به موجب این قطعنامه پرونده موسوم به پی.ام.دی یا همان مطالعات ادعایی بسته می‌شود و دستور کار آژانس از بررسی مسائل گذشته و حال ایران معطوف به آینده خواهد شد. مهم ترین محورهای این قطعنامه عبارتند از:

- استقبال از انعقاد برجام و «نقشه راه» بین ایران و آژانس برای حل و فصل موضوعات باقیمانده گذشته و حال (پی ام دی)
- همراهی با شورای امنیت سازمان ملل متحد مبنی بر این که «انعقاد برجام نشانگر یک تغییر بنیادین در رسیدگی به این موضوع است»
- توجه به گزارش اخیر مدیرکل به شورای حکام در باره موضوعات باقیمانده گذشته و حال (پی ام دی) به عنوان مبنایی برای بستن پرونده و اعلام خاتمه رسیدگی به این موضوعات
- ابراز رضایت از این که نقشه راه طبق برنامه زمانی توافق شده به انجام رسیده است
- ملحوظ داشتن صریح بسته شدن پرونده پی ام دی با عنایت به تکمیل نقشه راه
- لغو ۱۲ قطعنامه شورای حکام که در سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۲ در باره موضوع اجرای پادمان با ایران و از جمله مطالعات ادعایی علیه ایران تصویب شده اند
- لغو تصمیم‌های قبلی شورای حکام در مورد منع ارائه مساعدت‌های فنی به ایران
- ختم رسیدگی به دستورکار جاری شورا: «اجرای موافقتنامه پادمان ان پی تی و مفاد ذیربط قطعنامه‌های شورای امنیت در جمهوری اسلامی ایران» که نگاه به گذشته داشت
- ایجاد یک دستور کار جدید با عنوان: «اجرای برجام و راستی آزمایی و نظارت در ایران در پرتو قطعنامه شماره ۲۲۳۱ (سال ۲۰۱۵) شورای امنیت» که نگاه به آینده دارد
- مشخص کردن دوره زمانی دهساله برای عادی سازی پرونده ایران در شورای حکام علاوه بر موارد فوق:
- در این قطعنامه برای اولین بار با لحنی مثبت در مورد همکاری ایران به منظور حل و فصل موضوعات هسته ای صحبت شده است و هیچ نکته یا عبارت پردازی منفی همچون ابراز نگرانی و ... در آن وجود ندارد.

قطعنامه هیچ درخواستی از مدیرکل برای ادامه کار روی موضوعات گذشته ندارد. حتی قطعنامه‌های گذشته شورای حکام که در آنها از مدیرکل خواسته شده بود در مورد پی ام دی گزارش بدهد هم لغو شده اند. به این ترتیب از نظر شورای حکام به عنوان رکن تصمیم گیری آژانس، مدیرکل دیگر در مورد پی ام دی وظیفه ای ندارد.

از این به بعد طبق بند ۴ قطعنامه، مدیرکل فقط در باره اجرای برجام و یا بروز مشکلی خاص در اجرای برجام گزارش خواهد داد. در حقیقت مدیرکل منبعده فقط نگاه به آینده دارد. این قطعنامه واجد همه مؤلفه‌های لازم برای اختتام شدن موضوع «پی ام دی» ازجمله: اذعان به تکمیل نقشه راه بین ایران و آژانس، خاتمه دادن به موضوع «اجرای پادمان در ایران» در دستورکار آژانس و ایجاد موضوع جدیدی تحت عنوان «اجرای برجام» اذعان صریح به بسته شدن پرونده و استفاده از کلمه close در بند ۹ است. آمانو: اسناد معتبری مبنی بر انحراف برنامه هسته‌ای ایران به دست نیآورده‌ایم مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی ارزیابی نهایی خود از مسائل باقی مانده مربوط به برنامه هسته‌ای گذشته و حال ایران را حاصل تلاش‌های آژانس برای راستی آزمایی موضوعات مرتبط با ابعاد نظامی احتمالی خواند.

به گزارش ایسنا، یوکیا آمانو دیروز در بیانیه خود در نشست فوق العاده شورای حکام در وین گفت: من به طور جزئی ۱۲ مورد از نگرانی‌ها در مورد ابعاد نظامی احتمالی برنامه هسته‌ای ایران را در ضمیمه گزارش نوامبر ۲۰۱۱ به شورای حکام ارائه دادم و خاطر نشان کردم که اطلاعاتی که در اختیار آژانس قرار گرفته بود، نشان می‌داد ایران فعالیت‌های مربوط به توسعه یک وسیله انفجاری هسته‌ای انجام داده است. آژانس این اطلاعات را روی هم رفته معتبر ارزیابی می‌کند.

شورای حکام در پاسخ گزارش من قطعنامه‌ای را تصویب کرد و از ایران و آژانس خواست تا گفتگوهایشان را برای شفاف سازی این مسائل باقی مانده افزایش دهند. در نتیجه ادامه و افزایش مذاکرات با ایران ما سرانجام بر سر یک نقشه راه برای شفاف سازی این مسائل به توافق دست یافتیم. از این رو این گزارش حاصل بهترین تلاش‌های آژانس است که در مطابقت با اقدامات راستی آزمایی ما برای شفاف سازی مسائل مربوط به ابعاد نظامی احتمالی انجام شده است.

مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ادامه بیانیه خود گفت: هر چند برای آژانس ممکن نبود که جزئیات فعالیت‌هایی که ایران در گذشته انجام داده است را بازسازی کند، اما توانستیم عناصر کافی را برای ارائه ارزیابی نهایی خود از کلیت این مسأله شفاف سازی کنیم.

ارزیابی نهایی من به دو سؤال بسیار مهم پاسخ می‌دهد: آیا ایران فعالیت‌های مربوط به توسعه یک وسیله انفجاری هسته‌ای انجام داده است؟ آیا ایران هنوز به این فعالیت‌ها ادامه می‌دهد؟ عناصر اصلی گزارش من به این شرح است:

آژانس ارزیابی می‌کند که یکسری فعالیت‌های مربوط به توسعه یک وسیله انفجاری هسته‌ای به عنوان یک اقدام هماهنگ شده در ایران پیش از سال ۲۰۰۳ صورت گرفته و برخی فعالیت‌ها پس از سال ۲۰۰۳ ادامه داشته است. آژانس همچنین ارزیابی می‌کند که این فعالیت‌ها فراتر از مطالعات علمی و معقول و کسب ترکیبات و ظرفیت‌های فنی خاص مربوطه نبوده است. آژانس هیچ اسناد معتبری دال بر این که این فعالیت‌های مربوط به توسعه یک وسیله انفجاری هسته‌ای در ایران پس از سال ۲۰۰۹ انجام شده است در دست ندارد. آژانس علاوه بر این هیچ اسناد

معتبری مبنی بر انحراف مواد هسته‌ای در ارتباط با ابعاد نظامی احتمالی برنامه هسته‌ای ایران به دست نیآورده است. آمانو در ادامه تأکید کرد: مانند همه گزارش‌های من، این ارزیابی نیز واقعی، فنی و عادلانه است. روش و اطلاعاتی که ارزیابی من بر آن بنا شده است مشخص هستند. من امیدوارم که این گزارش

موجب شود شورای حکام درباره اقدامات آینده تصمیم گیری کند.

مدیر کل آژانس افزود: دو مسأله مهم باید در آینده نزدیک مورد بررسی قرار گیرد. اول اینکه ایران باید گام‌های مقدماتی ضروری برای آغاز اجرای تعهدات مرتبط هسته‌ای طبق برنامه جامع اقدام

مشترک (برجام) را که با گروه ۳+۳ و اتحادیه اروپا بر سر آن به توافق رسید، تکمیل کند.

روز اجرای برجام زمانی است که آژانس با راستی آزمایشی اقدامات ایران تأیید کند که این کشور تعهدات تعیین شده در این توافق را اجرا کرده است. من زمانی که آژانس به این نتیجه برسد که این

گام‌های مقدماتی تکمیل شده اند، شورای حکام را مطلع خواهیم کرد.

دوم موضوع دیگری که باید مورد بررسی قرار گیرد این است که هزینه‌های مربوط به فعالیت‌های مضاعف آژانس در ایران طبق برنامه جامع اقدام مشترک چگونه باید تأمین شود.

من برآورد هزینه‌های مضاعف برای سال ۲۰۱۷ را در ژانویه ۲۰۱۶ به عنوان بخشی از پیش‌نویس به روز رسانی شده بودجه ارائه خواهیم کرد.

در سال‌های اخیر برآوردهای اولیه شامل افزایش هزینه‌ها مگر برای تطابق هزینه در سال دوم یک دوره دو ساله نبوده است، اما در این مورد لازم است که من برای تأمین بودجه مضاعف به منظور

اجرای وظایفمان طبق برجام درخواست بدهم.

من برای آماده کردن برآورد اولیه هزینه‌های سال ۲۰۱۷ کاملاً ظرفیت کشورهای عضو را برای همکاری در نظر می‌گیرم، همانطور که در گذشته چنین کرده‌ام.

مدیر کل آژانس با بیان این که پیشرفت قابل توجهی در مسأله هسته‌ای ایران حاصل شده است افزود: اما اکنون زمان استراحت نیست. این مسأله سابقه قدیمی و پیچیده دارد و بی‌اعتمادی میان

ایران و جامعه جهانی باید رفع شود. هنوز کار زیادی پیش روی ما قرار دارد. تمام طرف‌های توافق باید تعهداتشان طبق برجام را به طور کامل انجام دهند. تلاش زیادی برای حصول این توافق صورت

گرفت و تلاش مشابهی برای اجرای توافق نیاز است.

آژانس به بررسی برنامه هسته‌ای ایران با همان دقت و حرفه ای بودن گذشته ادامه می‌دهد و من به ارائه گزارش به شورای حکام ادامه خواهیم داد.

من از همکاران گذشته و کنونی‌ام در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ویژه در بخش پادمان‌ها تشکر می‌کنم که بیش از یک دهه است که به سختی روی این مسأله کار کرده‌اند. من همچنین از

حمایت مستمر شورای حکام تشکر می‌کنم.

دکتر ظریف: «پی‌ام‌دی» به تاریخ پیوست

وزیر امور خارجه ایران از صدور قطعنامه جدید شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که با خاتمه دادن به بررسی موضوعات باقیمانده گذشته (موسوم به پی‌ام‌دی)، فصل نوینی را در رابطه با

پرونده هسته‌ای ایران و همکاری‌های کشورمان با آژانس می‌گشاید، استقبال کرد.

دکتر محمدجواد ظریف افزود: سرانجام شورای حکام پس از ۱۲ سال، با اذعان به تکمیل نقشه‌راه بین ایران و آژانس، بسته شدن پرونده موسوم به پی‌ام‌دی را با استفاده از عبارت صریح close

consideration در بند ۹ قطعنامه خود اعلام کرد.

وزیر خارجه ایران افزود: این قطعنامه بسیار فراتر از بستن موضوع موسوم به پی‌ام‌دی رفته و رسماً ۱۲ قطعنامه پیشین شورای حکام در خصوص برنامه هسته‌ای ایران که حاوی اتهامات و

محدودیت‌های جدی برای برنامه هسته‌ای کشور بود را لغو کرده است. همچنین شورا دستورکار ناظر به اقدامات گذشته را رسماً خاتمه داده است و دستور کار جدیدی تحت عنوان «اجرای برجام» که

نگاه به آینده دارد، برای مدت مشخصی ایجاد کرده است.

او تأکید کرد: بر اساس این قطعنامه می‌توان به صراحت گفت موضوع جعلی ابعاد به اصطلاح نظامی برنامه هسته‌ای ایران، موسوم به پی‌ام‌دی، به تاریخ پیوسته است. اکنون بر اساس نص صریح

گزارش اخیر آقای آمانو، با همه نقاط ضعف آن، انحراف نداشتن مواد هسته‌ای به سوی فعالیت‌های غیرصلح‌آمیز رسماً تأیید و در نتیجه نداشتن هرگونه تخلف ایران در هیچ بازه زمانی از معاهده

اشاعه (ان.پی.تی) احراز شده و ماهیت منحصرأ صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران یک بار دیگر به اثبات رسیده است.

جمهوری اسلامی ایران با تأکید مجدد بر سیاست همیشگی خود در زمینه حرمت سلاح‌های کشتار جمعی و پایبندی به مفاد معاهده منع اشاعه (ان.پی.تی) برای اجرای کامل و با حسن نیت تعهدات

خود در برجام، به شرط پایبندی کامل طرف‌های ۵+۱ به تعهدات متقابل خود، اعلام آمادگی می‌کند.

گفته‌های دکتر صالحی

علی‌اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی با اشاره به جایگاه امروز کشور در عرصه هسته‌ای در دنیا گفت: غرب می‌داند جایگاه ما کجاست از این رو چنین رفتار سختی در این سال‌ها با ما انجام داد.

وی با اشاره به نقطه کنونی پرونده ساختگی هسته‌ای ایران که پس از ۱۲ سال به آن رسیده است، اظهار داشت: خرسندیم که غرب با بحث حقوق بشر به مصادف ما نیامد چرا که یک بحث جدلی است

اما موضوع هسته‌ای یک بحث «دو دو تا چهار تا» است.

رئیس سازمان انرژی اتمی کشور درایت به کارگرفته شده راموجب خروج توأم با پیروزی ایران از مساله هسته‌ای برشمرد و گفت: همه ساختار هسته‌ای ما از جمله راکتور آب سنگین اراک، تحقیقات

هسته‌ای و... سر جای خود باقی می‌ماند و هیچ کدام از شاکله‌های هسته‌ای در جریان توافق هسته‌ای آسیب ندید، هر چند محدودیت‌هایی پذیرفتیم.

وی پذیرش همه خواست‌های ایران از سوی آژانس را دور از انتظار خواند و اظهار داشت: ایران با هوشمندی محدودیت‌هایی را پذیرفت که در واقع محدودیت نیست. مثلاً ما پذیرفتیم که برای ۱۰ تا ۱۵

سال پلوتونیوم تولید نکنیم.

صالحی با تأکید بر این که ایران در توافق هسته‌ای هیچ چیزی را برای ابد نپذیرفته است، گفت: بعضی به غلط این موضوع را مطرح می‌کنند، در حالی که ما اصلاً پلوتونیوم نداریم که بخواهیم برای

تولید آن تلاش کنیم، زیرا پلوتونیوم سوخت نیروگاه بوشهر اصلاً قابل استخراج نیست و باید به روسیه برود و نیروگاه تهران هم که پلوتونیوم ندارد یا مثلاً درباره عدم تولید فلز اورانیوم؛ ما که

نمی‌خواهیم سلاح هسته‌ای بسازیم.

وی هوشیاری و هوشمندی ایران را موجب لطمه ندیدن صنعت هسته‌ای کشور خواند.

رئیس سازمان انرژی اتمی در پاسخ به این سؤال که آیا صنعت هسته‌ای و تولید سانتریفیوژها ارزش هزینه‌های آن را داشت، گفت: وقتی می‌خواستیم سوخت ۲۰ درصد خریداری کنیم ۶ میلیون دلار

باید پرداخت می‌کردیم لذا از صفر شروع کردیم و در کمال نایابوری با ۱۲ میلیارد تومان آن را تولید کردیم. اما رسانه‌های خارجی در کمال نایابوری می‌گفتند ایران بلوف می‌زند.

رئیس سازمان انرژی اتمی همچنین اعلام کرد که با اجرایی شدن برجام کمتر از یک ماه دیگر پروسه لغو تحریم‌های ایران کلید می‌خورد.

وی در گفتگو با روزنامه عرب‌زبان «الوفاق» تأکید کرد که نقش آژانس از این پس درباره پرونده «پی‌ام‌دی» به پایان رسیده و قرار است به عنوان یک نهاد مرجع بین‌المللی بر نحوه اجرایی شدن

تعهدات ایران و ۵+۱ نظارت داشته باشد.

صالحی تصریح کرد: همکاران ما با همتایان غربی خود در حال تنظیم شیوه‌نامه رفع تحریم‌ها هستند که در نهایت این چالش با درایت رهبر معظم انقلاب به پایان راه خود خواهد رسید.

رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: چند روز پیش با آقای مونیز مذاکره تلفنی داشتیم که حدود یک ساعت طول کشید و طی آن درباره راهکارهای رفع موانع و اجرایی کردن برجام صحبت شد.

وی با بیان اینکه حدود یک ماه پیش ملاقات حضوری با مونیز در عمان داشتیم، گفت: این ارتباطات با هدف بررسی مسائل فنی و رفع ابهامات فنی و موانعی است که بر سر راه عملیاتی کردن برجام

وجود دارد.

صالحی در ادامه با تأکید بر این که در مسیر توافق هسته‌ای با قدرت‌های بزرگ تلاش شد تا خواسته‌های رهبر معظم انقلاب از جمله حفظ ساختار برنامه‌های هسته‌ای کشور مدنظر قرار گیرد، به بیان

مثالی در این رابطه پرداخت و گفت: آمریکایی‌ها درباره چیدمان سانتریفیوژها، پیشنهادی داده بودند که مورد موافقت قرار گرفته بود ولی مورد قبول رهبر معظم انقلاب واقع نشد و در نتیجه ما با

ورود به این موضوع، نظر ایشان را تأمین کردیم و مسأله به صورتی دیگر محقق شد.